

Innovation Title ખેતરમાં ખાડા કરી પાણીનો બગાડ અટકાવવા માટે

Category જળ સંરક્ષણ

Notebook Number Lok(3)૫, Oct.-૧૯૯૮, Pg.No.-૧૦

Brief ખેતરમાં ખાડા કરી પાણીનો બગાડ અટકાવવા માટે ગોળ ખાડા બનાવવામાં આવે છે.

Detail સામાન્ય રીતે ખેડૂતો ચોરસ કે લંબ ચોરસ એક ક્યારામાં ૮૫૦ થી ૯૦૦ છોડ રોપે છે. પરંતુ અહીં ખેતરમાં ૪.૫ ફૂટના પરિઘ લાગા અને ૩ ફૂટ ઊંડાઈવાળા ખાડા બનાવવામાં આવે છે અને દરેક ખાડા ફરતા સાતથી આઠ રોપા વાવવામાં આવે છે. દર અઠવાડિયે એક વાર પિયત દ્વારા ખાડામાં પાણી આપવામાં આવે છે. અને આ ખાડામાં ખેતરનો બધો કચરો એકઠો કરવામાં આવે છે. જેનું ખાતર બને છે. બે ખાડા વચ્ચે ૧૨ ફૂટનું અંતર રાખવામાં આવે છે જેથી, ટ્રેક્ટર સહેલાઈથી પસાર થઈ શકે. આ પ્રકારની કૃષિ પદ્ધતિથી ૫૦ ટકા પાણીની બચત થાય છે. આ પદ્ધતિથી ત્રણ વર્ષ સુધી ઉત્પાદન લઈ શકાય છે. ત્યાર પછી બીજા છોડની રોપણી કરવામાં આવે છે.

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

IPR Status

Keywords ગોળ, ખાડા, ખેતર, પાણી, બગાડ, ચોર, ક્યારા, તમિલનાડુ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૨૫૯૯		Member Type	Innovator
First Name	પી.	Middle Name	Last Name	વિવેકાનંદન
Profession	Designation			
Address 1				
Village				Taluka
District	State	Tamil Nadu	Country	India
Biography				

Innovation Title	નાના વાછરડાને કૃમિ (Tapeworm Infestation)
Category	પશુ સંવર્ધન
Notebook Number	Lok(૮)૩, June-૨૦૦૩, Pg.no. ૮
Brief	નાના વાછરડાને કૃમિના ઉપચાર (Tapeworm Infestation) માટે સીતાફળ (Annona squamosa)ના પાન, બામ (Bacopa monnieri), બાજરી (Pennisetum typhoides), મેથી (Trigonella foenum-graecum), સરસીયું (Brassica campestris), અજમો(Carum copticum), કાળીજીરી (Nigella sativa), પાણીનો ઉપયોગ
Detail	<p>નાના વાછરડાને કૃમિ પડે ત્યારે ભૂખ ઓછી થઈ જાય છે, ખાવા તરફ અરુચિ લાગે છે, શરીરે દુબળું લાગે છે, અવારનવાર પેટમાં દુખાવો થાય છે, કબજાયાત રહે છે, પાતળા દુર્ગંધ મારતા ઝાડા થાય છે, સુસ્ત રહે છે, જલ્દીથી થાકી જાય છે, પેટ ડુંદાળું થઈ જાય છે, કોઈકવાર આંખની શ્લેષ્મકલા ફિક્કી જણાય છે અને બેચેની અનુભવે છે.</p> <p>નાના વાછરડામાં કૃમિના ઉપચાર માટે બે નંગ સીતાફળ (Annona squamosa)ના પાન, ૫૦ ગ્રામ બામ (Bacopa monnieri) નામની વનસ્પતિના પાન-ડાળી, ૫૦ ગ્રામ બાજરી (Pennisetum typhoides), ૫૦ ગ્રામ મેથી (Trigonella foenum-graecum), ૨૫ ગ્રામ સરસીયું (Brassica campestris), ૨૫ ગ્રામ અજમો (Carum copticum), ૨૫ ગ્રામ કાળીજીરી (Nigella sativa), આ બધી વસ્તુઓનો ભૂકો અલગ અલગ કરી એક લિટર પાણીમાં મિશ્ર કરી ૧૨ કલાક પલાળી રાખવું. ગાળ્યા વગર ઉકાળવું અડધું રહેવા દેવું. ત્યાર બાદ આ મિશ્રણને દ્રાવણને ઠંડુ પડે કપડા વડે ગાળી સ્વચ્છ કાચની શીશીમાં ભરી લેવું. આ દવા વાછરડાને ધવડાવ્યા પહેલા ૧૦૦ મિલી પ્રમાણે બે દિવસ સુધી પીવડાવવાથી મૂત અવસ્થામાં કૃમિ મળ સાથે બાહર નીકળે છે. આ ઘરગથ્થું ઉપચારથી વાછરડા માટી ચાટવાનું બંધ કરી ઘાસ ખાવાનું શરૂ કરે છે.</p> <p>(નોંધ:- આ પદ્ધતિનું પી.આઈ.સી ઓગષ્ટ ૨૦૦૪માં પ્રવિણ રોહિતે કરેલ છે.)</p> <p>ખેડૂતે નીચેના ખેડૂતને દવા બનાવી આપેલ જેમણે દવાની સારી અસર છે તેમ જણાવેલ છે. - હરીસિંહ માનસિંહ ગઢવી, માધવસિંહ દેવીસિંહ ગઢવી, રણજીતસિંહ જેઠાદાન ગઢવી, હરમાનભાઈ મંગળદાસ પ્રજાપતિ, ભારતસિંહ માનસિંહ ગઢવી</p>
Method of Use	
Caution	
Benefit	
Condition	
Material Used	સીતાફળ (Annona squamosa)ના પાન, બામ (Bacopa monnieri), બાજરી (Pennisetum typhoides), મેથી (Trigonella foenum-graecum), સરસીયું (Brassica campestris), અજમો (Carum copticum), કાળીજીરી (Nigella sativa), પાણી
IPR Status	
Keywords	કરમીયા, ચરમીયા, કૃમિ, Tapeworm Infestation, વાછરડું, સીતાફળ, Annona squamosa, પાન, more word are in detail

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૬૯૩		Member Type	Verifier	
First Name	પ્રવિણ	Middle Name	એચ	Last Name	રોહિત
Profession		Designation			
Address 1					
Village	મુ.પો-બોરવાડ	Taluka	ઉમરેઠ		
District	Anand	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૩૮૩૯		Member Type	Scout	
First Name	મહિપતસિંહ	Middle Name	એમ	Last Name	ગઢવી
Profession	ખેતી, પશુપાલન	Designation	ખેડૂત, પશુપાલક		
Address 1					
Village	મું. ઈ.ચા.મુવાડા, પો. ઘોડાસર	Taluka	મહેમદાવાદ		
District	Kheda	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૬૧૪૪		Member Type	Innovator	
First Name	મોહોબતસિંહ	Middle Name	મોંઘાભાઈ	Last Name	ગઢવી
Profession	ખેતી, પશુપાલન	Designation	ખેડૂત, પશુપાલક		
Address 1					
Village	મું. ઈનામીચારણના મુવાડા, પો. ઘોડાસર	Taluka	મહેમદાવાદ		
District	Kheda	State	Gujarat	Country	India
Biography	<p>ઉત્તરદાતાની ઉંમર ૪૮ વર્ષની છે. તેમની પાસે પાંચ વીઘા જમીન છે. તેઓ ડાંગર, કપાસ, બાજરીનું વાવેતર કરે છે. તેઓ ખેતી સાથે પશુ રાખે છે. તેમના પરિવારમાં એક દિકરો અને બે દિકરી છે. જે હાલ અભ્યાસ કરે છે. તેમની આર્થિક પરિસ્થિતિ મધ્યમ છે. તેમનું મકાન મધ્યમ પાકુ છે. ખેતરમાં રહે છે.</p> <p>ગામનો પરિચય:- આ ગામમાં ૭૦૦ની વસ્તી છે. ગામમાં ગઢવી, દરબાર, પ્રજાપતિ વગેરે જ્ઞાતિના લોકો વસે છે. ગામમાં બાલવાડી, પ્રાથમિક શાળા આવેલ છે. ગામમાં ગ્રામપંચાયત, દૂધ ઉત્પાદન મંડળી આવેલ છે. ગામમાં ડાંગર, બાજરી, શાકભાજી, કઠોળ પાકનું વાવેતર કરે છે. ખેતી સાથે પશુપાલન વિકસેલ છે.</p>				

Innovation Title

શાકભાજીમાં ફૂલનું ખરણ

Category

પાક સંરક્ષણ

Notebook Number

Lok(3)૬, Dec.-૧૯૯૮, Pg.No.-૪

Brief

શાકભાજીમાં ફૂલનું ખરણ અટકાવવા માટે હીંગ (<i>Ferula foetida</i>), બાજરી (<i>Pennisetum typhoides</i>)નો ઉપયોગ

Detail

(આ પદ્ધતિની પુનઃ તપાસ પ્રવિણ રોહિતે કલેસર ગામમાં જઈને જૂન ૨૦૦૪માં કરેલ છે. જે પૂર્ણ રૂપે સાચી છે અને ઉપયોગમાં છે.)
ચોમાસામાં તથા શિયાળામાં શાકભાજીમાં ફૂલનું ખરણ થાય છે. જેથી ફળ બેસે તે પહેલા જ ફૂલ ખરી પડે છે. જેના કારણે ઉત્પાદન બિલકુલ ઓછું મળે છે.
શાકભાજીમાં ફૂલનું ખરણ થાય ત્યારે ખેડા જિલ્લાના મહેમદાબાદ તાલુકાના કલેસર ગામનાં મોહનભાઈ લાલાભાઈ ઝાલા હીંગ અને બાજરી ના લોટનો ઉપયોગ કરે છે.
એક વિઘા માટે ૧૦૦ ગ્રામ હીંગ (<i>Ferula foetida</i>) અને ૨ કિલોગ્રામ બાજરી (<i>Pennisetum typhoides</i>) નો લોટ લઈ એક પોટલી બનાવી ફૂલ આવવાના સમયે પિયત આપતી વખતે ધોરીયામાં પોટલી મૂકવામાં આવે છે. આ પ્રમાણે કરવાથી હીંગના કારણે ફૂલ ખરતાં અટકે છે. અને કોકડવા જેવો રોગ પણ આવતો નથી. એકલી હીંગ મુકવાથી છોડ ઉપર ખરાબ અસર થવાની સંભાવના હોય છે.
ખેડૂતના જણાવ્યા મુજબ ૨ થી ૩ વખત પિયત આપતી વખતે આ પદ્ધતિ અપનાવવાથી ફાયદા થાય છે. તેઓ આ પદ્ધતિ તેમના બાપદાદા પાસેથી શીખ્યા છે. તેમજ છેલ્લા ૪૦ થી ૬૦ વર્ષ થી તેનો ઉપયોગ કરે છે.
નેપ્રાલર્ટ ડેટાબેઝ અનુસાર બાજરીનો લોટ ચંતુનાશક તરીકે ઉપયોગી છે.

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

હીંગ (<i>Ferula foetida</i>), બાજરી (<i>Pennisetum typhoides</i>)

IPR Status

Keywords

ફૂલ, ખરણ, શાકભાજી, હીંગ, <i>Ferula foetida</i>, બાજરી, <i>Pennisetum typhoides</i>, ખેડ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૬૯૩		Member Type	Verifier	
First Name	પ્રવિણ	Middle Name	એચ	Last Name	રોહિત
Profession	Designation				
Address 1					
Village	મુ.પો-ખોરવાડ	Taluka	ઉમરેઠ		
District	Anand	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૧૧૭૬		Member Type	Scout	
First Name	કાન્તીભાઈ	Middle Name		Last Name	સાભી
Profession	Designation				
Address 1					
Village	Taluka				
District	State	Gujarat	Country		
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૭૩૧		Member Type	Innovator	
First Name	મોહનભાઈ	Middle Name	લાલાભાઈ	Last Name	ઝાલા
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત		
Address 1					
Village	મુ. કલેસર, પો. ઝરાવત	Taluka	મહેમદાવાદ		
District	Kheda	State	Gujarat	Country	India
Biography	<p>ખેડૂતની ઉંમર ૫૮ વર્ષની છે. તેમને પત્ની તથા ૪ છોકરા તથા ૨ છોકરી છે. તેમાં ૨ છોકરા નોકરી કરે છે. ૨ છોકરા ખેતી કરે છે. તેમને જમીન ૭૦ વિઘા જેટલી છે. તેમાં તેઓ કપાસ, જુવાર, મકાઈ, દિવેલા, તુવેર, કઠોળ, શાકભાજી જેવા પાકો પકવે છે. તેમને પિયતની પણ સુવિધા છે. કોરથી મોટર દ્વારા પમઈ મળી રહે છે. તેમને પશુઓ ૨ બળદ ૫ ભેંસ તથા ૫ પાડા છે. તેઓને રહેવા માટે મધ્યમ પાકું મકાન છે. તેમની આર્થિક પરિસ્થિતિ સારી છે. તેઓ અગાઉ સરપંચ તરીકે રહી ચુકેલ છે. તેમની પાસે ૭૦ વિઘા જેટલી જમીન છે. તેમાં કપાસ, જુવાર, મકાઈ, દિવેલા, તુવેર, કઠોળ અને શાકભાજીનું વાવેતર કરે છે. ખેતી સાથે પશુપાલન પણ કરે છે. તેઓ ૧૫ જેટલા પશુઓ રાખે છે. તેમાં ભેંસ, બળદ છે. તેમના પરિવારમાં ચાર છોકરા છે. તેમાં બે છોકરા ખેતી કરે છે. જ્યારે બે છોકરા નોકરી કરે છે. તેઓ ગામમાં સરપંચ તરીકે રહેલ છે. તેમની આર્થિક પરિસ્થિતિ સારી છે. તેમનું મકાન મધ્યમ પાકું છે.</p> <p>ગામનો પરિચય- આ ગામની વસ્તી અંદાજે ૧૫૦૦ જેટલી હશે આ ગામ આઠ ફળિયાથી વહેંચાયેલું છે. જેમાં યથાવત, ઉમાજીની મુવાડી સમડાવાની મુવાડી, મરાવત, વાઘાવત, ગોકુલપરા, કલેસર વગેરે ગામોની પંચાયત એક છે. આ ગામોની કુલ વસ્તી ૭૦૦૦ જેટલી હશે. ગામમાં પંચાયત, પોસ્ટ ઓફિસ પ્રા. શાળા માધ્યમિક શાળા, આંગણવાડી, દૂધમંડળી જેવું આવેલું છે. ગામમાં ૧ થી ૧૨ ધોરણની શાળા આવેલી છે. ગામમાં શિક્ષણની સુવિધા છે. અને શિક્ષણનું પ્રમાણ પણ સારું એવું જોવા મળે છે. ઉત્સવોમાં દિવાળી, હોળી, નવરાત્રી, ઉત્તરાયણ જેવા ઉત્સવો ઉજવે છે. પાકોમાં મકાઈ, જુવાર, કપાસ, દિવેલા, તુવર, કઠોળ, શાકભાજી જેવા પાકો પકવે છે. વૃક્ષોમાં આંબા, લીમડા, વડલા, આંબલી, બાવળ જેવા વૃક્ષો જોવા મળે છે. તેઓની આવકના સાધનો ખેતી, પશુપાલન, ઘંધો, નોકરી કરી પોતાની આવક મેળવે છે. ગામથી તાલુકાનું અંતર-અંદાજે ૧૨ કિ.મી દૂર આવેલું છે. જ્યારે જિલ્લો ગામથી ૫૦ કિ.મી દૂર આવેલો છે. ગામમાં પાકા રસ્તા આવેલાં હોવાથી વાહન-વ્યવહારની અવર-જવર ચાલું જોવા મળે છે.</p>				